

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-1149/23-T

Název	Matiční gymnázium, Ostrava, příspěvková organizace
Sídlo	Dr. Šmerala 2565/25, 702 00 Ostrava
E-mail	info@mgo.cz
IČO	00842761
Identifikátor	600017508
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Ladislav Vasevič
Zřizovatel	Moravskoslezský kraj
Místo inspekční činnosti	Dr. Šmerala 2565/25, 702 00 Ostrava
Inspekční činnost na místě	9. 5. 2023 – 12. 5. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného střední školou podle příslušných školních vzdělávacích programů na základě § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Matiční gymnázium, Ostrava, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost střední školy. K termínu inspekční činnosti 2022/2023 střední škola vzdělávala ve 20 třídách celkem 597 žáků, z toho v oboru vzdělání 79-41-K/41 Gymnázium (čtyřleté) 122 žáků, v oboru vzdělání 79-41-K/81 Gymnázium (osmileté) 475 žáků. Od poslední inspekční činnosti ve školním roce 2016/2017 je počet žáků i pedagogů školy stabilní. K termínu inspekční činnosti evidovala škola 23 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, dva z nich jsou vzděláváni, na základě doporučení školského poradenského zařízení, podle individuálního vzdělávacího plánu. Pět žáků má odlíšný mateřský jazyk.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy (dále „ředitel“) vykonává funkci od září 2012. Na organizaci a hodnocení vzdělávání se společně s ním podílí jeho dva zástupci. Delegování kompetencí a povinností na jednotlivé pracovníky je účelné a odpovídá potřebám školy. Strategické cíle a stanovení podmínek pro jejich dosažení vychází z vlastní analýzy školy, jsou reálné a odráží se v činnosti školy. Jednou z priorit je udržení vysokého zájmu uchazečů o vzdělávání a motivování žáků k dosahování co nejlepších výsledků vzdělávání. Dále zaměření vzdělávání pedagogů na rozvoj profesních kompetencí a osobnostní rozvoj, podpora širšího využití informačních technologií ve výuce a rozvoj digitálních kompetencí žáků, zapojení se do nových forem projektových aktivit ve spolupráci se zahraničními partnery. Naplnění vytýčených cílů je průběžně sledováno, vyhodnocováno a je součástí aktuálních dokumentů školy. Hospitační činnost je plánována, prováděna v souladu s nastavenými kritérii, ale s menší mírou zpětnovazebního metodického vedení výuky. Ředitel vytváří podmínky pro další vzdělávání pedagogických pracovníků a věnuje potřebnou pozornost vlastnímu profesnímu rozvoji. Vzdělávací aktivity jsou plánovány s ohledem na současné potřeby školy a zohledňují i potřeby a zájmy vyučujících. Spolupráce pedagogů spočívá ve sdílení informací o žácích, výměně materiálů k výuce, předávání pedagogických zkušeností i částečně prostřednictvím vzájemných hospitací. V potřebné míře je orientována také na vzdělávací výsledky žáků. Začínající učitelé ve škole nejsou. Před distanční výukou realizovala škola sociální setření se zaměřením na spokojenosť žáků v třídních kolektivech. Z dotazníků pro žáky zadávaných inspekčním týmem s důlkem zaměřením na školní klima vyplynulo, že je jejich třídní spolupráce obtížnější. Učitelé se rovněž vyjadřili, že v případě názorových rozdílů je náročnější vzájemná komunikace s vedením školy. Proto je nutné věnovat pozornost potřebě mapování sociálního klimatu školy. Poradenské služby ve škole jsou žákům i zákonným zástupcům poskytovány výchovnou poradkyní, školní metodičkou prevence a školní psycholožkou. Péčí o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole jsou pověřeni třídní učitelé ve spolupráci s vedoucími předmětových komisí. Škola dlouhodobě aktivně spolupracuje s různými externími partnery např. v oblasti prevence, péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, podpory nadaných žáků a soutěží. Do vzdělávání žáků se pozitivně promítá zapojení školy do různých projektových aktivit, které např. umožňují mobilitu žáků a rozvoj jejich jazykových dovedností, účinnou podporu talentovaných žáků, zajištění technického vybavení a vzdělávání žáků i učitelů. Finanční prostředky z projektových aktivit škola získala a využila na tandemovou výuku, projektové dny, činnost školní psycholožky, zajištění mezinárodních zkoušek, zakoupení digitálních pomůcek aj. Prostorové a materiální podmínky odpovídají potřebám realizovaných školních vzdělávacích programů. Ředitel jejich stav průběžně vyhodnocuje a zlepšuje. Od poslední inspekční činnosti bylo vybudováno zázemí pro relaxaci žáků, podle možnosti školy je postupně zlepšováno pracovní prostředí učitelů. V současné době probíhá revitalizace atria

s podiem a voliérou. Došlo k rekonstrukci laboratoře chemie a biologie, vznikla nová multimedialní učebna, hudební a učebna výtvarné výchovy. Žáci jsou pravidelně seznamováni s pravidly bezpečného chování a ochrany zdraví při vzdělávání a souvisejících aktivitách. K většině úrazů dochází při žákovských tělovýchovných aktivitách. Vedení školy provádí rozbor úrazovosti. Ke kolísavému stavu úrazovosti přijímá opatření. Školní stravování žáků zajistuje v budově školy blízká základní škola. Žáci mají dále možnost využít nabídku dalšího občerstvení (potravinové automaty, provozovna pekárny v budově školy).

Hodnocení průběhu vzdělávání

Průběh vzdělávání byl sledován hospitacemi ve třídách osmiletého a čtyřletého gymnázia, úroveň výuky byla na nižším i vyšším stupni gymnázia srovnatelná. Výuka probíhala v příznivé pracovní atmosféře se vstřícným přístupem učitelů a vzájemným respektem. V průběhu vzdělávání byli vhodně podporováni žáci s hlubším zájmem o daný obor, u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami byla respektována jejich specifika. Zaujetí a odbornost pedagogů účinně podporovaly zájem žáků o probíranou učební látku. Efektivitu vzdělávání zvyšovala účinná práce s chybou a mezipředmětové propojení, které umožnovalo porozumění učivu v širších souvislostech i rozvoj digitálních dovedností žáků. Žáci byli vedeni k práci s informacemi např. z textů, videoukázek, audionahrávek, učebnic, internetu. Ve větší části výuky byl kladen důraz nejen na získávání nových vědomostí, ale i na rozvoj gramotnosti a praktických dovedností s využitím získaných poznatků v reálném životě. Doposud se v oblasti výuky nedáří realizovat dostatečně účinné postupy k naplnění doporučení z předchozí inspekční činnosti týkající se sebehodnocení žáků. V menší části výuky byl vytvářen prostor pro samostatné vyhledávání, porovnávání a vyhodnocení informací z více různých zdrojů. Chybělo vedení žáků ke kritickému myšlení pomocí vhodně zvolených metod. Jen v části sledované výuky bylo využito kooperativního učení, jenž by si žáci mohli vzájemně předávat zkušenosti a rozvíjet své dovednosti, komunikovat a plnit úkoly v týmu.

Při vzdělávání v českém jazyce, společenskovědních a části přírodovědných předmětů navazovalo nové učivo na již osвоjené vědomosti žáků. Ačkoli byla v části vyučovacích hodin zařazena samostatná práce žáků a práce ve dvojicích či menších skupinkách, ve většině výuky převažoval málo efektivní frontální způsob výuky s dominantním postavením vyučujícího. Nové učivo bylo žákům většinou předkládáno formou výkladu, prokládaného řízeným rozhovorem a diktovaným zápisem do sešitu. Pouze v některých hodinách pracovali žáci s učebním materiálem (učebnice, pracovní listy). Aktivizační metody výuky byly využívány jen občas, většinou byli žáci v roli pasivních příjemců informací. Měli tak málo prostoru pro rozvoj vlastních kompetencí, jako např. vyhledávání informací v textu, vyvozování, badatelské postupy. Příležitost k rozvoji komunikativních schopností a jazykových dovedností získali pouze někteří žáci, většinou ve formě prezentace referátu. Zvolený způsob výuky neumožňoval výraznější uplatnění diferenciace a individuálního přístupu k jednotlivým žákům. Ačkoli je v každé učebně k dispozici dataprojektor, didaktická technika byla využívána jen v nízké míře. Efektivitu většiny výuky snižovala nízká míra využití pomůcek k podpoře názornosti.

Výuka cizích jazyků se vyznačovala optimálním střídáním činností a efektivním využitím aktivizujících prvků. Vedením výuky výhradně v cílovém jazyce učitelé vytvářeli podnětné jazykové prostředí, žáci prokazovali velmi dobrou úroveň osvojení cizího jazyka. V průběhu vzdělávání byly rovnoměrně rozvíjeny produktivní i receptivní dovednosti. Výuka směřovala k praktickému využití poznatků. Gramatické i lexikální učivo bylo procvičováno

spontánně při společné i samostatné práci žáků s texty i při nácviku komunikačních dovedností ve dvojicích. V menší míře byl dán prostor žákům pro delší samostatné mluvené projevy žáků a jejich sebeprezentaci. Vhodně byla uplatněna diferenciace výuky ve vztahu k nadaným žákům i žákům, kteří ještě nedosahují podobně přiměřeného výkonu než ostatní.

Výuka v matematice byla promyšlená a organizačně dobře zvládnutá, zařazené vzdělávací strategie a postupy odpovídaly charakteru probíraného učiva i potenciálu a vysoké motivovanosti žáků. Ve většině sledované výuky byl vyváženě zastoupen výklad nového učiva a procvičování již osвоjených znalostí. Důraz byl kladen na rozvoj matematické gramotnosti, logického myšlení, správného vyjadřování a dodržování stanovených postupů řešení. Žáci se aktivně zapojovali do individuálních činností, uměli zaujmout postoj k probírané problematice a obhájit svůj názor. Nadaným žákům a žákům s vyšším zájmem o předmět vytvářeli vyučující potřebný prostor pro iniciativu, formulaci hypotéz a jejich odůvodnění.

V přírodovědných předmětech pedagogové vedli žáky k samostatnému vyvozování poznatků. Žáci většinou správně reagovali na problémové otázky, aktivně se zapojovali do řízených rozhovorů, logickými argumenty zdůvodňovali svá rozhodnutí. Úspěšně dokázali popisovat přírodní jevy a objekty, porovnávat a přiřazovat podle vzájemných spojitostí. Učitelé vhodným a účelným zařazením práce s textem, vysvětlováním, srozumitelným a přehledným výkladem, využitím názorně demonstračních pomůcek (živé přírodniny) nebo aplikací probírané teorie v praxi podporovali pozitivní vztah žáků k učení i jejich zájem o probírané učivo. Zvolenými postupy byla rozvíjena samostatnost a odpovědnost žáků za správné řešení problému a splnění úkolu. Pozitivem výuky přírodovědných předmětů je také realizace laboratorních prací, včetně jejich protokolárního záznamu, s cílem názorně žákům přiblížit možnosti využití teorie při konkrétních praktických činnostech. Učivo bylo vhodně aplikováno na příkladech z běžného života, propojeno se zkušenostmi žáků, názornost účinně podpořily žákovské i demonstrační pokusy, využití didaktické techniky a názorných pomůcek. Pro výuku fyziky chybí novější pomůcky. Jejich obnova probíhá v malém rozsahu.

V hospitovaných hodinách základů společenských věd byly uplatňovány tradiční formy výuky. Probíhala frontální výuka vhodně doplněna řízeným rozhovorem. Byly zařazeny práce ve skupinách. V rámci ověřování znalostí byla využita digitální technika a žáci ve skupinách odpovídali na otázky kvízu a své odpovědi na základě svých znalostí obhajovali.

Různorodá nabídka volitelných předmětů napříč humanitními i přírodovědnými obory umožňuje žákům rozšiřovat znalosti a dovednosti v oblastech, ve kterých se chtějí profilovat a rozvíjet své nadání. Žákům je nabízená pomoc při optimálním výběru volitelného předmětu, např.: konverzace v cizích jazycích, přírodovědné a humanitní semináře k podpoře profesního rozvoje a jejich potenciálu. Rovněž v rámci kurzu anglického jazyka se někteří zájemci z řad žáků mají možnost připravovat na mezinárodní cambridgeské zkoušky, které ve velké míře využívají. V průběhu celého školního roku organizuje škola četné aktivity, které doplňují běžnou výuku, prohlubují znalosti i dovednosti žáků a přispívají k naplnění stanovených vzdělávacích cílů.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Dosažené znalosti a dovednosti žáků jsou průběžně sledovány a vyhodnocovány při jednáních pedagogické rady. Žáci školy dosahují v průběhu vzdělávání velmi dobrých studijních výsledků. Ve školním roce 2021/2022 prospěli všichni žáci, 73 %

s vyznamenáním. Ve srovnání s předchozími školními roky (2019/2020 a 2020/2021) jsou výsledky žáků vyrovnané. Žákům s případnými studijními obtížemi je poskytováno individuální i skupinové doučování a možnost individuálních konzultací. Zákonné zástupci jsou o výsledcích vzdělávání žáků průběžně informováni. K objektivnímu posouzení výsledků vzdělávání se škola zapojuje do externího výběrového zjišťování výsledků žáků, ve kterém dlouhodobě vykazují výbornou úroveň. Zpětnou vazbu na dosaženou úroveň poskytovaného vzdělávání získává škola rovněž z úspěšnosti žáků u maturitní zkoušky a při přijímacím řízení k dalšímu studiu. U společné části maturitní zkoušky dosahovali žáci školy lepších výsledků, než je celostátní průměr stejného oboru vzdělání. Ve školním roce 2018/2019 až 2020/2021 vykazovali žáci při ukončování vzdělávání stoprocentní úspěšnost. Zjištěné výsledky jsou analyzovány a využívány k dalšímu směřování vzdělávacího procesu, podle potřeby jsou přijímána adekvátní opatření. Výchovná poradkyně monitoruje přijetí absolventů k dalšímu vzdělávání, kteří především pokračují ve studiu na vysokých školách. Škole se daří motivovat nadané žáky. Realizované aktivity k rozvoji potenciálu žáků jsou nastaveny pro všechny ročníky a zahrnují různé oblasti vzdělávání. Nadaní žáci jsou zapojováni do mezinárodních programů a stáží např. ve Vietnamu, Estonsku, Francii, Anglii i Španělsku. Účastní se badatelských pobytů a expedic s přírodovědným a ekologickým programem i různých kurzů. Každoročně ve spolupráci s odborníky z praxe škola nabízí a realizuje odborně vědecké přednášky a workshopy v přírodovědné a humanitní oblasti. V průběhu celého školního roku jsou žáci motivováni k účasti ve středoškolské odborné činnosti a četných olympiádách a soutěžích. Úspěšně reprezentují školu v celostátních soutěžích s postupy do kol mezinárodních (např. Studentská firma, soutěž v programování, chemická, logická, matematická olympiáda, debatní klub). Žáci jako členové Studentské firmy dostali příležitost se prezentovat prostřednictvím reálné firmy, získat zkušenosť z podnikatelské sféry a inspirovat žáky jiných škol. Žákovské znalosti a dovednosti jsou rozvíjeny prostřednictvím nabídky činnosti v různých kroužcích (např. zdravotnický, divadelní, šachový, mladých chemiků, čínštiny tzv. Konfuciova třída, němčiny atd.). Škola vytváří také četné příležitosti k rozvoji sociálních a občanských kompetencí žáků, k podpoře jejich iniciativy a sounáležitosti s komunitou města. Žáci aktivně pracují ve školním senátu, zapojují se do ekologických projektů a dobročinných sbírek, vydávají školní časopis, vystupují s pěveckým sborem. Úspěšně se prezentují i anglickým školním divadlem. V průběhu vzdělávání jsou žáci zapojováni do preventivních aktivit, které vychází ze zjištěných potřeb školy a jsou tematicky zaměřené na konkrétní věkové skupiny. Vhodná téma primární prevence jsou začleňována také do výuky vybraných předmětů. Pro nové třídní kolektivy jsou organizovány jednodenní adaptační pobity, pro žáky prvních ročníků nižšího stupně gymnázia s realizací programů na podporu klimatu tříd. Případné negativní projevy chování žáků jsou řešeny bezodkladně, škola spolupracuje se zákonnémi zástupci a podle potřeby využívá konzultace s externími pracovníky. Žáci upřednostňují možnost individuálních konzultací s pracovníky školního poradenského pracoviště. Škola informuje o své vzdělávací nabídce a aktivitách prostřednictvím webových stránek, sociálních sítí, organizací „Dnů otevřených dveří“ a v regionálních médiích.

Závěry

Vývoj školy

- Od poslední inspekční činnosti v roce 2017 došlo především ke zvýšení úrovně materiálních podmínek školy.
- Byl rozšířen katalog volitelných předmětů pro žáky dle jejich specializace nebo budoucího zaměření mj. konverzace širokého spektra cizích jazyků, přírodovědné a humanitní semináře, který je nabízen žákům v určených ročnících jako specifikum učebního plánu.
- Škola rozšířila škálu zájmových aktivit, jako jsou divadelní a debatní klub, šachový a fotografický kroužek, jenž podporují zájmy a nadání žáků.
- Doporučení z minulé inspekční činnosti přetravává, doposud není přirozenou součástí výuky sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků.

Silné stránky

- Žáci školy dosahují velmi dobrých výsledků v průběhu vzdělávání i při jeho ukončování maturitní zkouškou, jsou úspěšní v soutěžích na celostátní úrovni s postupy do nadnárodních kol.
- Funkčně nastavený systém podpory a rozvoje nadaných žáků umožňuje využít jejich potenciál a dosáhnout tak vyšší vzdělanostní úrovni.
- Optimální vzdělávací podmínky formou workshopů a přednášek s odborníky napříč přírodovědnými i humanitními oblastmi vedou ke zvyšování kvality vzdělávání.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Žáci jsou v nižší míře vedeni k samostatné práci s informacemi z více různých zdrojů, k jejich vyhledávání, porovnávání a vyhodnocení, nebylo využíváno kritické myšlení.
- Sebehodnocení a vzájemné hodnocení je ve výuce uplatňováno jen ojediněle.
- Nízká aktivizace žáků v části sledované výuky.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Vytvářet ve výuce podle možností více příležitostí pro samostatnou práci žáků s různými typy informačních zdrojů a vést žáky ke kritickému myšlení.
- Zaměřit se v závěrech hodin na sebereflexi žáků a zhodnocení jejich individuálního pokroku.
- Posilovat v souvislosti s návratem žáků po distanční výuce aktivity zaměřené na spokojenost žáků i pedagogů.
- Předcházet rizikům úrazů a přijmout účinnější opatření ke školní úrazovosti.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 7 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e- podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírájí

1. Školní vzdělávací programy platné ve školním roce 2022/2023
2. Usnesení zastupitelstva a rady kraje ze dne 28. 3. 2022 o povolení výjimky z nejvyššího počtu žáků ve třídě
3. Koncepce rozvoje Matičního gymnázia v letech 2018-2024
4. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2021/2022 ze dne 18. 10. 2022
5. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků na školní rok 2022/2023
6. Plán hospitační činnosti, záznamy z hospitační činnosti ve školním roce 2022/2023 (vzorek)
7. Zápis z porad, zápis z jednání předmětových komisí ve školním roce 2022/2023 (vzorek)
8. Školní preventivní strategie, minimální preventivní program na školní rok 2022/2023
9. Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (vzorek)
10. Personální dokumentace pedagogických pracovníků (vzorek)
11. Školní matrika střední školy vedená ve školním roce 2022/2023 (vzorek)
12. Dokumentace související se zajištěním bezpečnosti žáků při poskytování vzdělávání vedená ve školním roce 2022/2023 (vzorek)
13. Dokumentace vztahující se k finančním podmírkám školy pro školní rok 2022/2023 (vzorek)

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

PhDr. Ing. Ivana Teichmannová,
školní inspektorka, vedoucí inspekčního
týmu

Mgr. Eliška Birková, školní inspektorka

Ing. Magda Dirgasová, školní inspektorka

Ing. Hana Mařarová, školní inspektorka

PaedDr. Ivana Marková, Ph.D.,
školní inspektorka

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.